

XXII EDYCJA 12 GRUDNIA 2018

CZAS PRACY: 45 MINUT

Sprawdź, czy arkusz testowy jest dopasowany do Twojej kategorii wiekowej i czy jest obustronnie zadrukowany. Do każdego pytania podane są 4 odpowiedzi: A, B, C, D. Jeżeli wśród nich jedna jest poprawna, zaznacz ją na karcie odpowiedzi, jeżeli tak nie jest, zaznacz na karcie odpowiedź E. Otrzymujesz od nas 30 punktów – tyle ile jest pytań. Za odpowiedź błędną otrzymujesz punkty ujemne równe ¼ liczby punktów przewidzianych dla danego pytania. O szczegółach i wydarzeniach konkursu czytaj na stronie www.jersz.pl i fb.com/LowcyTalentowJersz.

Życzymy sukcesów i zapraszamy do testu konkursowego Alfik Humanistyczny!

Kornel Makuszyński

Szatan z siódmej klasy fragment

— Gdzie moje lody?! — wrzasnął Adaś powróciwszy.

Nec locus ubi lody. Nie ma lodów. Nie ma wspomnienia o lodach. W takich tajemniczych wypadkach składa się zwykle winę na psa, lecz w tym domu nie było psa. Oszczerstwo nie zdałoby się na nic.

— Gdzie moje lody? — pytał Adaś głosem z brzucha, głębokim i groźnym.

Cztery gęby przybrały wyraz obrażonej i ciężko dotkniętej niewinności.

— Niech się natychmiast przyzna ten, co zjadł moje lody, bo inaczej spiorę wszystkich!

Wrzask, jakiego dawno nie słyszano nawet w tym domu, obwieścił światu i sąsiednim ulicom, że Adaś obraża czworo uczciwych, sprawiedliwych i gardzących cudzymi lodami. Uczynił się zgiełk, wrzawa, rejwach, harmider i biadanie. Pan doktor wybiegł przerażony z gabinetu, pacjenci zaś, którzy przyszli do lekarza chorób sercowych, przekonani byli, że przez pomyłkę trafili do dentysty. Pani Cisowska opadła na krzesło i siedziała w tragicznym bezruchu.

— Nie chcecie gadać? — wołał Adaś. — Dobrze! Ja sam znajdę złoczyńcę!

Spojrzał pilnie w cztery pary oczów, ale nic z nich nie wyczytał: wszystkie patrzyły w niego z zuchwałą pewnością ludzi potwornie a niestety czernionych.

— Możesz sobie szukać do jutra — pisnęła jedna z sióstr. — Sam zjadłeś, zapomniałeś, a teraz składasz na nas. Ty tak zawsze!

— Cicho, sroko! Zaraz zrobimy doświadczenie.

Wyjce ucichły jak na komendę, zapowiadała się bowiem zabawa pierwszej klasy. Adaś nalał wody do miednicy i postawił ją w ciemnym pokoju.

— Macie wejść wszyscy razem i zanurzyć w wodzie obie ręce! — rozkazał groźnie jak czarownik.

— I co z tego będzie? — zapytał bystry Jaś.

— Co będzie, dowiesz się o tym później. Jest to sposób, który niezawodnie odkryje tę małpę, co zjadła lody.

Jazda, wchodzić!

Strasliwy zastęp wsiąknął w mrok, a po chwili słychać było plusk wody.

— Już! Wyłazić! Podnieść ręce do światła!

Osiem rąk podniosło się posłusznie, Adaś zaś pilnie się im przyglądał.

— Mokra ręce... — mruzczał mijając siostrę. — Mokra... — rzekł mijając drugą. — I twoje mokre... Ha! Jasiu! Ty masz ręce suche... Ty zjadłeś lody, opryszk!

Jan Nepomucen Cisowski zalał się rumieńcem od wschodu do zachodu pyzatej gęby.

— Tak, ja... — rzekł głucho, ale z większym zdumieniem niż ze skruchą.

— Jak mogłeś?! — krzyknęła pani Cisowska.

— Sposobu jedzenia nie potrzeba go uczyć, to jest turkuć podjadek. Teraz sprawię mu lanie!

Jan Nepomucen podniósł jednak wrzask tak piekielny, że zwisająca z pułapu lampa zaczęła drżeć, więc Adaś machnął ręką i rzucił mu na rozmierzwiony łeb ogromną górę pogardy.

— Dlaczego on miał suche ręce? — zapytał wieczorem ojciec.

— W jaki sposób wpadłeś na ten sposób z wodą?

— To nie mój sposób, lecz arabski — odrzekł śmiejąc się Adaś. — Jakiś mądry sędzia w Bagdadzie wykrył złodzieja w ten sposób, że dziesięciu podejrzanym kazał dotknąć zabłoconego brzucha osła. Każdy niewinny czynił to śmiało i bez zastanowienia się, opryszek jednak pomyślał: "To jakaś pułapka" — i udał tylko, że dotyka oślego brzucha. W ten sposób ten, co miał nieczyste ręce — miał czyste ręce. Zdradziła go zbytnia chytrość. Ponieważ nie miałem osła na zawołanie, użyłem wody. Janek też usiłował być sprytny, więc się zdradził. Zapowiadam mamusi, że dzisiaj dałem mu spokój, lecz go spiorę przy najbliższej sposobności. Najlepiej wtedy, kiedy w domu będzie pranie, aby nie zwracać uwagi.

Pytania za 3 punkty

1. Załączony tekst:

- A) należy do liryki   B) należy do literatury pięknej   C) jest poematem   D) został podzielony na wersy

2. Wydarzenia przedstawione w przywołanym tekście:

- A) są nieprawdopodobne   B) nie nawiązują do wydarzeń z przeszłości
C) zawierają elementy fantastyki   D) to tak zwana *fikcja literacka*

3. Osoba mówiąca w załączonym tekście:

- A) bierze udział w wydarzeniu   B) to Adaś   C) jest narratorem   D) to któregoś z rodzeństwa

4. Wydarzenie przedstawione w załączonym tekście:

- A) ma charakter humorystyczny   B) jest tragiczne
C) nie ma swojego finału   D) można nazwać konfliktem pokoleń

5. Pies w opinii osoby mówiącej:

- A) zawsze jest sprawcą   B) nigdy nie jest winny
C) powinien być ukarany   D) zawsze jest pierwszym podejrzanym o zjedzenie czegoś

6. Pytanie **Gdzie moje lody?** Adaś zadaje:

- A) będąc rozbawiony   B) poważnym tonem głosu   C) z zaciekawieniem   D) w tonie pojednawczym

7. Rodzeństwo, chcąc udowodnić swoją niewinność:

- A) logicznie tłumaczy sytuację   B) zaczyna wrzeszczeć   C) składa przysięgę   D) spuszcza wzrok

8. Wspomnienie o reakcji pacjentów:

- A) potęguje nastrój komizmu   B) stanowi element krytyki
C) wyraża wzburzenie osoby mówiącej   D) wprowadza nastrój tajemniczości

9. Zachowanie pani Cisowskiej:

- A) jest stanowcze   B) pomaga rozładować napięcie
C) pokazuje jej surowość wobec dzieci   D) świadczy o jej bezradności wobec psot dzieci

10. Sposób wykrycia sprawcy świadczy, że Adaś jest:

- A) uparty   B) sprytny   C) okrutny   D) podejrzliwy

Pytania za 4 punkty

11. Metodę, którą zastosował Adaś, można nazwać:

- A) eksperymentem   B) wygłupem   C) rozprawą   D) gromadzeniem materiału dowodowego

12. Arabski sędzia, o którym czytał Adaś:

- A) był niesprawiedliwy   B) był świetnym znawcą ludzkiej psychiki
C) od razu umiał rozpoznać winowajcę   D) był świetnym znawcą prawa

13. Reakcję winowajcy zjedzenia lodów najlepiej oddaje porzekadło:

- A) nosił wilk razy kilka, ponieśli i wilka   B) lepiej z mądrym zgubić, niż z głupim znaleźć
C) na złodzieju czapka gore   D) raz kozie śmierć

14. Adaś:

- A) wybaczył winowajcy   B) został upomniany przez rodziców   C) natychmiast ukarał winowajcę
D) zapowiedział, że karę wymierzy winowajcy przy lepszej sposobności

15. O winowajcy zjedzenia lodów Janie Nepomucenie Cisowskim wiemy, że jest:

- A) skory do wyrażania skruchy   B) bardzo wysoki   C) nieco przy kości   D) suchy jak tyczka

16. W wypowiedzeniu **Oszczersztwo nie zdałoby się na nic**:

- A) nie ma orzeczenia   B) podmiotem jest rzeczownik   C) nie ma podmiotu   D) występuje podmiot domyślny

17. Wyraz **nie** to:

- A) zaimek   B) przyimek   C) spójnik   D) partykuła

18. W zdaniu **Nie ma wspomnienia o lodach**:

- A) występuje podmiot gramatyczny   B) występuje okolicznik celu
C) podmiot nie ma formy mianownika   D) podmiotem jest rzeczownik w mianowniku

19. W zdaniu z pytania poprzedniego występuje:

- A) tylko jeden wyraz jednosylabowy   B) nie występuje dopełnienie
C) trzy wyrazy należące do nieodmiennych części mowy   D) dwa czasowniki

20. Podkreślone sformułowanie w wypowiedzeniu **ten, co miał nieczyste ręce — miał czyste ręce**:

- A) ma charakter metaforyczny   B) nie zawiera epitetu
C) składa się z dwóch rzeczowników   D) zawiera przysłówki

Pytania za 5 punktów

21. W wypowiedzeniu **Uczył się zgiełk, wrzawa, rejwach, harmider i bładanie** mamy do czynienia z:

- A) metaforą   B) omówieniem (peryfrazą)   C) szeregiem epitetów   D) wylczeniem

22. Podkreślone sformułowanie w wypowiedzeniu **Wyjce ucichły jak na komendę** jest okolicznikiem:

- A) celu   B) sposobu   C) przyczyny   D) warunku

23. Wypowiedzenie **Spojrzał pilnie w cztery pary oczów, ale nic z nich nie wyczytał** jest:

- A) zdaniem pojedynczym   B) zdaniem złożonym współrzędnie łącznym
C) zdaniem złożonym współrzędnie przeciwstawnym   D) zdaniem złożonym współrzędnie rozłącznym

24. Sformułowanie **z nich** składa się z:

- A) dwóch przyimków   B) dwóch zaimków   C) spójnika i zaimka   D) przyimka i zaimka

25. Do nieodmiennej części mowy należy wyraz:

- A) ale   B) mu   C) zwracać   D) zabłoconego

26. Wyraz **pilnie**:

- A) nie podlega stopniowaniu   B) jest przymiotnikiem
C) jest przymiotnikiem w stopniu wyższym   D) to przysłówki

